

"Borealis - norræn myndlist 1983"

Fyrsta farsýning myndlistar á vegum Norrænu listmiðstövarinnar í Sveaborg stendur nú yfir. Hlaut hún nafnið "Borealis - norræn list 1983", og voru valdir til hennar þrír listamenn frá hverju norðurlandanna, nema einn færeyingur. Af Íslands hálfu eru þátttakendurnir þau Ásgerður Búadóttir, Gunnar Örn Gunnarsson og Magnús Tómasson, en svíinn Tage Martin Hörling valdi verkin á vegum Sveaborgar.

Sýningin hljóp af stokkunum í Helsingfors Konstahall þann 27. maí síðastliðinn og stóð fram í júlí, en var þaðan flutt á Charlottenborg í Kaupmannahöfn, og nú síðast var hún í Listasafni Suður-Jótlands, þar sem henni lauk nú 15. janúar. Næsti áfangi hennar verður Kunsternes Hus í Osló, en hingað á Kjarvalsstaði er hún ventanleg næsta sumar.

Allmikið hefur verið um sýninguna skrifað, og hafa nú borist umsagnir um Borealis í hinu nýja og glæsilega listasafni í Tönder. Ulf Gudmundsen skrifar í blaðið Vestkysten og segir: "Ísland kemur á óvart. Vefnaðir Ásgerðar Búadóttur, með upphleyptum hrosshársflötum, eru heillandi, og Magnús Tómasson ítrekar af snilld hið gamalgróna hugmyndafrælsi Sögueyjunnar. Kassar hans með uppstoppuðum fuglum eru einkar áhrifaríkir: Hér gengur eggjó á fótum, spörinn er sýndur sem stríðspota, leðurblakan hefur sig til flugá, og gott ef steinninn fær ekki líka vængi. Hér mætir auganu fugl í rafmagnsstól, gagnnístur söngvari, og margt annað ótrúlegt er á seyði. Hinn þriðji íslendinganna er Gunnar Örn Gunnarsson, sem er sjálfur talsverður örn í áhrifamiklu málverki sínu og kröftugu litum. Bravó Ísland!"

Í Jydske Tidende segir Morten Böcker: "Skoðandinn hefur mikið upp úr Borealis. Sýningin er stórkostlega eggjandi, hneykslandi, "geggjuð", full af andstæðum - og í heild sinni tjáning þeirrar veraldar sem við lifum í. Og hér er það vel að merkja, að Norðrið er ekki neitt einangrað fyrirberi á jarðarkringlu þessa áratugar.

Listamennirnir anda frjálslega, guði sé lof, því skelfing væri það leiðinlegt ef sýningin hefði verið skorin niður við

Meðan Borealis var enn í Helsinki, skrifaði Erkki Pirtola í blaðið Ilta-Sanomat meðal annars:

~~*Hinn undursamlegi þríhyrningur Kandinskys~~

"Hinn "undursamlegi þríhyrningur" Kandinskys er enn í fullu gildi og enn jafn erfitt að uppfylla kröfur hans: Listin á samkvæmt honum að vera tjáning 1) tíðarandans, 2) hins sérstæða og persónulega í manninum, 3) hins óforgengilega í listinni.

Það er ^{stórkostlegt} undursamlegt hvernig sérkenni einstaklingsins mótask af átökum hins góða og hins illa. Þar sem veröldin er svo grimm, hlýtur og sjálf einstaklingsins að bera þess merki, ~~en þú þýfir þess tveggja~~ og því hljótum við að mæta hvoru tveggju. En hvernig er hægt að snúa því til hins góða, og hvað er þá í rauninni ^{hið} góða? Íslendingurinn Magnús Tómasson gefur okkur ábendingu um það í "flugkössum" sínum, þar sem hann notar bæði miðla listar og náttúru til þess að ígrunda ráðgátu flugsins. Þessi verk hans eru allt í senn heillandi, sérkennileg, persónuleg og leitun að "hinu óforgengilega". Í einum af kössunum ^{lýsir hann} flugmynstri ákveðinnar fiðrildategundar. Fiðrildið hnitir kílómeterlanga braut í formi tölunnar 8. ~~Hér sjáum við listinn fluga~~ Hér höfum við því list + fluglærdóm, sem ekki mun úreldast. Þótt náttúran tákni í sjálfri sér hið góða, rekumst við þar samt einnig á furður hins illa, þessi skrímsl sem Magnús Tómasson hefur ^{saman} sett og stillt út.

~~Auk hinna áður nefndu ber enn að minnast á Gunnar Örn Gunnarsson~~

Auk hinna (þriggja) áður nefndu ber enn að minnast á Gunnar Örn Gunnarsson, en málverk hans búa yfir kennd ferskrar og milliliðalausrar tjáningar. Þau hrífa skoðandann með sér.